

Nasjonal transportplan

Sektorplan for Avinor

9. oktober 2006

Innhold

- Bakgrunn
- Trafikkutviklingen frem mot 2040
- Avinors investeringsbehov og finansieringsevne
- Oslo Lufthavn Gardermoen viktig for totalsystemet
- To scenarier for norsk luftfart i 2040

Bakgrunn

- Langtidsplan for perioden frem til 2040
- Sentrale elementer i arbeidet:
 - Kartlegging av nasjonale og globale utviklingstrekk i luftfarten
 - Trafikkprognoser og utviklingsscenarier
 - Prognostisering av investeringsbehov ved norske lufthavner

Trafikkutvikling frem mot 2040

Drivkrefter

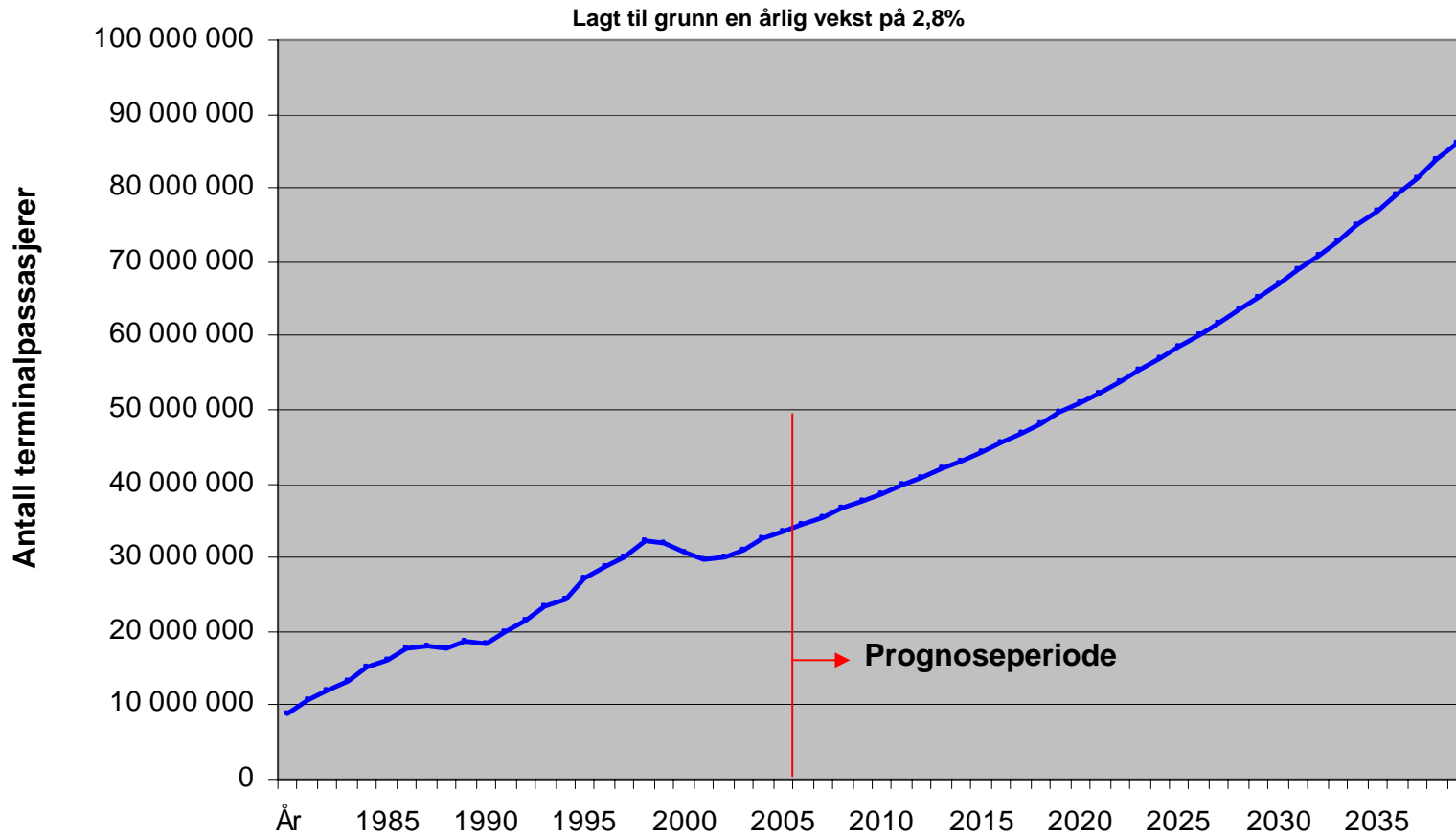
- Langsiktig økonomisk vekst
- Konkurransen, økt tilbud og lavere priser stimulerer etterspørselen
- Betydelig økt turisme – både inn og ut av landet
- Prognostisert befolkningsøkning på ca 1 million i Norge, hvorav en betydelig økning i antall innvandrere
- Internasjonaliseringen av næringslivet fortsetter

Begrensninger

- Miljømessige restriksjoner
- Modning i enkelte markeder

=> Avinor baserer sin plan på en årlig passasjervekst på 2,8 %. Dette tilsvarer en trafikk på ca 85 millioner passasjerer i 2040, mot ca 33 millioner i 2005.

Antall terminalpassasjerer ved norske lufthavner – prognose fram mot 2040

Investeringsbehov i planperioden

- Totalt: 55 milliarder 2006-kroner. Tilsvarende 1,5 mrd. årlig. Samsvarer med gjeldende nivå
- OSL: 20 mrd. Nye terminaler, rullebane og parkeringsanlegg
- Stavanger, Bergen, Trondheim, Bodø, Tromsø: 1 - 3 mrd. pr. flyplass. Andre rullebane aktuelt på Flesland i planperioden og kanskje også på Værnes
- Mellomstore (11): 300 - 800 millioner pr. flyplass.
- Regionale (29): I de første årene 250 mill. pr. år. Deretter 100 mil. pr. år. Totalt: 5 mrd.
- Flysikringstjenesten: 170 mill. pr. år de første årene. Totalt 5 mrd. Stor usikkerhet om investering etter 2020, pga teknologiutvikling og internasjonalisering

Selvfinansiering – et viktig mål

- Avinor driver et totalsystem av flyplasser og flysikringstjeneste uten økonomiske bidrag fra staten
- Solidarisk system: Lufthavner med overskudd finansierer driften av øvrige. I 2006 vil interne overføringer utgjøre ca 1.100 mill. kr.
- Avinor har som mål og opprettholde selvfinansieringsevnen i planperioden
- Forutsetninger: Den forventede trafikkveksten (2,8% pr. år) inntreffer. Normal sammenheng/utvikling mellom trafikkvekst, kommersielle inntekter og driftskostnader
- **VIKTIG:** Det er stor usikkerhet knyttet til prognoser for trafikk og økonomi

Oslo Lufthavn Gardermoen og Avinors selvfinansieringsevne

- OSL er avgjørende for at Avinor skal fortsette som en selvfinansierende virksomhet. Står for en betydelig andel av det samlede overskuddet
- Dersom veksten på Gardermoen skulle stoppe, på grunn av kapasitetsrestriksjoner, vil dette innebære et årlig inntektsbortfall på ca 1.500 mill. kr i 2040. OSLs mulighet til å bidra i krysssubsidieringen kan dermed bli vesentlig svekket
- Konklusjon: Avinors målsetting om selvfinansiering er avhengig en tredje rullebane på Gardermoen. Gjeldende trafikkprognoser tilsier at behovet må realiseres i perioden 2020 – 2030

To vekstscenarier med samfunnsmessige konsekvenser

- TØI har, på oppdrag fra Avinor, utarbeidet to scenarier for vekst i flytrafikken. Hensikt: Synliggjøre konsekvenser av ulik utvikling. I analysen er dette også illustrert gjennom to eksempler: Tromsø og Molde
- To alternative scenarier. 1: Høy vekst (4% pr. år) og 2: Nullvekst. 0-alternativet er vurdert ut i fra eventuelle behov for meget restriktive miljøtiltak
- Analysen viser bedring i CO₂-utslipp og flystøy ved 0-alternativet, men sterke negative samfunnsmessige konsekvenser:
 - Store avstandsulemper for Norge generelt og distriktene spesielt, både m.h.t. svekket næringsliv og sentralisering
 - Tap på ca 40 mrd. kroner i omsetning i turistnæringen – sett i forhold til vekstalternativet, og en konsentrasjon av kurs/konferanser til de store byene
 - Fordobling av flypriser – noe som gjør at flyet ikke lenger et reelt kollektivtilbud
 - Avinors selvfinansieringsevne opphører
 - Potensialet for økte frekvenser –innland og utland også fra mellomstore byer – kan ikke realiseres.